

ESTOTE BENEDICTI

občasník

4. číslo

25. decembra 2011

**Vybral sa aj Jozef
do mesta Betlehem,
aby sa dal zapísať s Máriou,
ktorá bola v požehnanom stave.
Kým tam boli,
nadišiel jej čas pôrodu.
I porodila prvorodeného syna,
zavinula do plienok a uložila do jasiel',
lebo pre nich nebolo miesta.**

(por. Lk 2,4n)

**NECH JE PRE NICH MIESTO
NIELEN V DOME,
ALE I V SRDCI
KAŽDÉHO Z NÁS!**

Dráhí naši priatelí!

Znovu vám po roku opakujeme najúžasnejšiu správu, ktorá patrí všetkým ľuďom. Túto správu evanjelista Ján vyjadril jedným veršom:

„Bob tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“

(Jn 3, 16)

Všetkým vyprosujeme vieru, ktorej ovocím pre vás je večný život!

Mnísi benediktíni

Prepácte a ďakujeme

Cez občasník *Estote benedicti* prihovárane sa príležitostne vám všetkým, ktorí ste s nami v kontakte od čias budovania Kláštora. Niektorí z dôvodu zmenených osobných či ekonomických pomerov, alebo angažovaním sa v inom projekte, ste skončili s podporu pre nás. Toto rozhodnutie ste nám dali i písomne vedieť. Mnohí však naďalej prejavujete záujem o toto dielo a ochotu i naďalej nám pomáhať. Pribúdajú však i noví, ktorí nám po návšteve kláštora tiež radi pomôžu.

Tento rok pomaly končí, a tak **vám všetkým** znovu vyjadrujeme zo srdca znejúce „**ďakujeme**“ za opätovné prejavy pomoci, podpory a modlitby. Vaše prejavy sú svedectvom spolupatričnosti a hrdinskosti. Ktosi povedal: „*Nikdy sa nepodobáme na Boha viac ako vtedy, keď dávame*“.

Uvedomujeme si, že nie vždy dokážeme správne zareagovať, prejavit' pozornosť či vyslovit' vďačnosť. Nevôľu a podráždenie môže spôsobiť i naša nedokonalá korešpondencia. Opätovne sa **úprimne ospravedľňujeme**, za všetky takéto naše prejavy a **prosíme o prepáčenie**.

Pred časom sme uskutočnili anketu o možnosti komunikácie a vzájomnej pomoci. Ak sa vaše rozhodnutie zmenilo, budeme radi, keď nám to dáte vedieť. Budeme vám tiež vďační za akékoľvek vaše podnety a pripomienky.

Naďalej aj v budúcom roku každý piatok ráno o 6,30 slúžime svätú omšu za vás, vaše úmysly a prosby.

Ak máte záujem, aby ste dostávali informácie elektronicky, napíšte nám svoju elektronickú adresu na e-mail: **estote@benediktini.sk**

Kde je Boh, tam je budúcnosť!

Tieto slová povedal Svätý Otec Benedikt XVI. pri poslednej návšteve v Nemecku.

Sviatočné chvíle nás často privádzajú k uvažovaniu: *Na koho alebo na čo sa mám spoliehať?* Skutočnosti sveta sa menia každú chvíľu a často si protirečia. Ťažko sa nachádza orientácia a pevný bod. Ráno vypovedané sľuby bez splnenia miznú v tme prvej noci. Svet čoraz viac ponúka neistotu, neúctu, násilie, napätie, zdražovanie... Svet nám pre záchranu ponúka jeden euroval za druhým. Pýtam sa: „Môže nás zachrániť euroval?“ Každý si vie predstaviť val, je to vyvýšenina, ktorou sa územie rozdelí na dve časti. A tak euroval pomôže len tým, ktorí sú na správnej strane... A čo ostatní? Čo naše deti?

Do riavy tvrdení, ktoré prúdia svetom zaznieva i hlas Pánov: *„Ja poznám zámer, ktorý mám s vami. Sú to myšlienky pokoja, a nie súženia: dám vám budúcnosť a nádej. Budete ma hľadať a nájdete ma,*

ak ma budete hľadať celým svojím srdcom.“
(porov. Jer 29, 11n)

Nechceme pochopiť, že prehry, ťažšie pomery, či rôzne skúšky nie sú vždy proti nám. Pomáhajú nám otvoriť oči a učia nás nespoliehať sa na seba. Bez Boha nie je žiadna istota. Boh sa nám dáva, príľnutie k nemu a dôvera v neho je zárukou požehnania a pokoja.

Každá pravá výchova má začiatok v Bohu, bez neho nemožno vychovať úplného človeka. Boh je jedinou skutočnou nádejou! Máme radi deti, preto urobme všetko, aby sme im odovzdali túto nádej a pomohli sa im stať ľuďmi elánu, radosťi, viery, lásky a dobra...

„Získajme lásku, to je najhlavnejšie dobro. Pôst nič neznamená, ani nočné bdenie, ani žiadna námaha, keď pri tom chýba láska. Je predsa napísané: Boh je láska“

povedal starec

Prvý rok života nášho kláštora priniesol mnoho nových skúseností a tiež výziev ako ísť ďalej a hlbšie v škole Pánovej služby. Patria do nej v benediktínskej tradícii neodmysliteľne obláti, o ktorých sme pred rokom povedali základné informácie.

Čoskoro končia svoju vstupnú rozlišovaciu formáciu prví piati ľudia, ktorých spiritualita sv. Benedikta a existencia nášho kláštora oslovila natoľko, že si k nej vytvárajú osobnejší vzťah. Veľkým impulzom je pre nás skutočnosť, že duch sv. Benedikta sa dostáva aj mimo fyzické múry nášho kláštora a posúva

tieto „múry“ priamo do stredy udalostí bežného ľudského života v rodinách i všade tam, kde sa ľudia otvárajú pre počúvanie Boha. Vnímame, že ich život sa stáva výzvou aj pre ďalších ľudí.

Viacerí nás žiadate o možnosť intenzívnejšieho a hlbšieho poznania benediktínskej spirituality. **Záujemcom ponúkame** príležitosť zúčastniť sa na formačných stretnutiach, ktorými prechádzajú počas roka naši kandidáti – obláti. Tieto **stretnutia sú raz za mesiac**. Konajú sa vždy v sobotu po obede v čase

od 15,45 do 17,45. Obsahom stretnutí sú témy týkajúce sa mníšskeho rozmeru života so zameraním pre ľudí žijúcich vo svete. V roku 2012 to budú nasledovné dni:

21. január

18. február

10. marec

21. apríl

23. jún

14. júl

Prípadná zmena termínu sa včas ohlásí na našej webovej stránke.

Ak v sebe nosíte „volanie“ ísť v kresťanstve hlbšie a rozhodnete sa pre návštevu našich nezväzňných oblátskych stretnutí, dajte nám vedieť na telefón 0915/738799 alebo mailovú adresu: **oblati@benediktini.sk**.

Celá formácia oblátov smeruje k prehĺbeniu života s Kristom, ktorý skrze naše životy vchádza dôslednejšie do plnenia povinností nášho stavu a zamestnania, do charitatívnej služby, osobitne starostlivosti o chorých. Každý oblát sa zaväzuje k takémuto štýlu života, ktorý môže aj za múrmi kláštora priblížiť iným benediktínsku spiritualitu. Usiluje sa o svedectvo, ktorým sa zviditeľňujú kresťanské hodnoty benediktínskeho života, čím sa napomáha k zrodu povolání.

Veríme že duch sv. Benedikta si najde cestu do tých srdc, ktoré v dnešnom svete hľadajú pokoj, ktorý svet nemôže dať a ani vziať, lebo pochádza z pravdivej snahy hľadať Božiu tvár.

— **o. Jozef, prefekt hostí**

Z našej kuchyne

„Bratia nech si navzájom slúžia a nech nikto nie je vylúčený zo služby v kuchyni, pretože tu sa získava väčšia odmena a láska.“ (RB 35,1) Tieto slová sv. Benedikta dávajú službe v kuchyni veľkú dôležitosť. Nie

nadarmo sa zdôrazňuje, že kuchyňa je srdcom kláštora a majú v nej pracovať len mnísi. No nie vždy je to však možné. Brat Marián je prefektom kuchyne a je zodpovedný za túto časť kláštora. Zabezpečuje potrebné potraviny a suroviny. Má na starosti i zariadenia kuchyne a všetok kuchynský servis. Zaistil i „hviezdičkového“ kuchára, ktorý predviedol varenie na nových

technologických zariadeniach. Každý, kto začína službu v kuchyni, trikrát na kolenách prosí: „Bože príd mi na pomoc“ a ostatní pridávajú: „Pane ponáblaj sa mi pomáhať“ Po takomto trojnásobnom zvolaní nasleduje požehnanie predstaveného.

Takto posilnenému sa potom ozaj ľahko robí v kuchyni... 😊

Miesto apoftegmy, ktorá je pokrmom pre dušu, pripájame jeden recept z našej kuchyne.

Mrkvový šalát

Suroviny: mrkva, cesnak, tatárska omáčka.

Príprava: Večer očistenú mrkvu postrúhame na hrubšom strúhadle, pridáme rozmliažené strúčiky cesnaku a v primeranom množstve polejeme tatárskou omáčkou. Všetko dobre vymiešame. Konzistencia by mala byť približne ako je u tresky. Pikantnosť sa dosahuje podľa množstva cesnaku. Nádobu s mrkvovým šalátom prikryjeme celofánom a necháme prikrytú celofánom do rána v chladničke. Takto primerane vychladený podávame na raňajky.

P. S.: Šalát možno však pripraviť ráno a podávať večer, aby sme nešírili vôňu cesnaku počas dňa...

Kto je mních?

V dnešnej dobe je veľa ľudí, ktorí si pri počutí slova mních, hneď spomenú na prívlastok „smädny“. Mnohým z nich sa pred očami vybaví billboard alebo ešte častejšie známa etiketa na pivových fľašiach. Kreslená tučná postava v hnedom habite s úsmevom na červenajúcej sa tvári a so začínajúcim sa meravým pohľadom a končiacim sa blaženým pocitom v ústach, ľavou rukou ukazuje na plný pohár piva, ktorý drží v pravej ruke. Dolnú časť tohto reklamného obrazu dopĺňa výrazný, ľahko čitateľný nápis – smädny mních.

Ako každá reklama aj táto vyvoláva u pozerajúceho odozvu. Niekomu sa zvýši apetít po pive, u iného zas p o s ú d e n i e

zasvätených osôb (často krátko negatívne), nábožný človek zas s pohoršením konštatuje: „pre reklamu už nič nie je sväté“ a možno u niekoho vyvolá pohľad na

tento obraz otázku: „Kto je to mních?“

Mníšstvo je ľudské hnutie, ktoré nájdeme snáď vo všetkých náboženstvách. Je to akási prapôvodná túžba v človeku, žiť len pre Boha. Človek útekou zo sveta a askézou usiluje sa dobre pri-

pravit' na stretnutie s Bohom. Všetko podriaďuje túžbe zjednotiť sa s Bohom. Bezvýhradne a úplne chce slúžiť Bohu. Slovo mních pochádza z gréckeho monachos a znamená sám, osamotený. „Mních je ten, kto sa odlúčil od všetkých“, hovorí Evagrius.

Kresťanská tradícia pozná predovšetkým dva druhy mníchov: Prvý druh sú cenobiti, to sú tí, čo žijú v kláštore a mužne slúžia pod regulou a opátom. Ten druhý druh sú anachoréti alebo eremiti, čiže pustovníci, ktorí pre dlhú skúšku mníšskeho života,

dobre sa vycvičili v spoločenstve bratov k osamelému životu v pustovni.

Otcom západného mníšťa je svätý Benedikt (asi 480–547), preto sa často nazývajú mnísi benediktíni. Ku koncu života svätý Benedikt napísal Regulu - pravidiá pre spoločný život mníchov v kláštore.

Život mnícha v kláštore stojí na známom „*ora et labora*“. Modli sa a pracuj v radosti pokoja, to je najkratšia i najvýstižnejšia charakteristika benediktínov. **Modlitba** je prvým pilierom života mníchov. Na spoločnú modlitbu sa v priebehu dňa schádzajú do oratória všetci mnísi kláštora. Časť modlitieb prednášajú spevom, čo dalo vznik gregoriánskemu chorálu. Okrem spoločných modlitieb upevňujú a pre-

hlbujú svoj duchovný život aj individuálne pravidelným *lectio divina*, čiže čítaním Písma svätého a tiež osobnou modlitbou. Druhým pilierom je **práca**. Dôležité miesto v živote mnícha má práca fyzická, manuálna. Každý kláštor, ktorý je samostatný, reaguje na podmienky, a od toho, ako aj od schopností mní-

chov, závisí druh práce. Tretím pilierom je **spoločenstvo**. Mnísi skladajú sľub

stabilitas – stálosť. Táto skutočnosť má vplyv na spolužitie mníchov. V kláštore vedľa seba, či pri sebe prežijú mnísi celý svoj život. To je možné len v duchu uskutočňovania Ježišovho prikázania: „*milujte sa navzájom, ako som miloval ja vás*“. Život v kláštore to je život i v duchu slov svätého Pavla: „*neste si navzájom bremená*“.

Nadovšetko sa má každý mních snažiť žiť tak, „**aby nikomu a ničomu nedával prednosť pred Kristom a aby vo všetkom bol oslávený Boh**“, ako to píše v Regule svätý Benedikt.

Z krátkej charakteristiky je zrejmé, že mních je čosi úplne iné ako ho približuje billboard. Jedno však majú spoločné. Obaja sú smädní. Mních z billboardu po pive. Skutočný benediktínsky mních je stále viac smädný po Bohu.

„Nič sa nedeje bez Boha! Boh vie, že tak je to dobré pre moju dušu, a preto to tak prichádza“.

— Dorotej z Gazy

Ako sa stat' mníchom?

Opát Makarius povedal: „*Mníchom sa stáva tak, že sám v rozhovore trávi – prežíva dni i noci.*“ K neustálej modlitbe povzbudzuje sv. Pavol: „Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vďaky“ (1 Sol 5,17). Podľa benediktína Anzelma Grüna sú rôzne cesty – spôsoby ako si to osvojiť.

Jeden spôsob spočíva v tom, že mních sa stále snaží žiť v Božej prítomnosti a všetko svoje konanie a úsilie smeruje k tomu...

Druhý spôsob sa zakladá na osobnom priateľskom rozhovore s Bohom. Pre mnícha samota nie je čosi sklúčujúce, pretože ju neprežíva sám, ale čas trávi v rozhovore s Bohom. Zo samoty sa teší, lebo je v nej s Bohom a ich vzájomný vzťah nie je ničím rušený.

Ďalší spôsob ako dosiahnuť nepretržitú modlitbu, spočíva v meditácii. Mních neustále opakuje jedno „slovo“ z Písma alebo tzv. Ježišovu modlitbu: „**Pane Ježišu Kriste, Syn Boží, zmiľuj sa nado mnou!**“ „*Ježišova modlitba je ustavičné a neprerušené vzývanie Ježišovho mena ústami, srdcom a rozumom, s pevnou istotou, že on je prítomný na každom mieste, v každom čase, dokonca i vo sne.*“ Takéto neustále cvičenie, nazývané *ruminatio* sa časom stáva druhou prirodzenosťou. Ježišova modlitba zamestnáva myseľ a naplňa jeho srdce od prebudenia. Počas práce, prechádzky, ba dokonca i pri rozhovore so spolubratom sa srdce mnícha stále modlí. Žije v Bohu, modlí sa s Bohom a Boh žije v ňom.

Na minuloročnú otázku, „čo pre mnícha znamenajú Vianoce“ odpovedajú naši najmladší spolubratia:

☞ Je to veľká príležitosť opätovného prežitia tajomstva príchodu nášho Pána a radosti z jeho narodenia sa „v jaslíčkach nášho srdca“. Táto radosť je o to väčšia, keď sa s ňou môžeme podeliť s ostatnými. — *br. Ľudovít Mária*

☞ Sviatky Božieho narodenia nám dávajú príležitosť uvedomiť si, že Božie milosrdenstvo bolo k nám natoľko veľké, že sám Boh poslal svojho Syna skrze Matku Máriu - Večnú Pannu, ktorá v tichosti a odlúčenosti od sveta porodila malé a krehké Dieťa, v ktorom sa ukrýva náš Spasiteľ. Vianoce nás privádzajú do stáleho rozhovoru s Pánom Ježišom, ktorý prišiel, prichádza, a ktorý príde v sláve. Ukludňujúci pokoj duše nech sprievádza beh dní každého z nás. — *br. Svorad Mária.*

„Človek potrebuje pokoru a bázeň pred Bohom ako dýchanie“ — **opát Poimen**

Infoservis

Na sviatok Narodenia Panny Márie zložili naši dvaja bratia **Michal Mária** a **Igor** svoje **večné mníšske sľuby**. Pontifikálnej sv. omši predsedal o. Bernard Sawicki OSB, opát nášho domovského kláštora v Tynči. Na túto slávnosť pricestovalo tiež množstvo veriacich z rodných farností našich nových mníchov, ako aj mnoho ďalších našich priateľov a priaznivcov a v neposlednom rade tiež benediktínov z Poľska, Maďarska i Anglicka.

V októbri sme oslávili životné jubileum **50 rokov** otca priora **Vladimíra Kasana**, ktorý okrem iného dostal ako dar ovečku i pastiersku palicu...

Ďalšie udalosti

- máme nový **záložný generátor**,
- vysadili sme **50 hroznových štepov**,
- pokračovali **rekultivačné práce**,
- stavali sme **protipožiarnu nádrž**.

V závere liturgického roka sme si vykonali každoročné duchovné cvičenia, ktorými nás v tomto roku viedol o. **Juraj Vittek**, moderátor slovenského Oratória sv. Filipa Neriho. Duchovné cvičenia niesli názov: **Lumen Christi in via lucis Ecclesiae** (Svetlo Kristovo na ceste svetla Cirkvi).

Podarilo sa nám doslova s prvými snehovými vločkami, dokončiť prístrešok pre všetky poľnohospodárske stroje a stihli sme ich umiestniť pod strechu. V septembri sme vrtali nový vrt na vodu a urobilo sa dopojenie na existujúce vodovodné potrubie. Vybudovali sme pivnice mimo kláštornej budovy. Nedokončená zostala protipožiarna nádrž, ktorá má tiež slúžiť na zachytávanie vody pre záhradu a na chov rýb. Pokračovali sme v úprave niektorých častí poľnohospodárskej pôdy.

Kvôli prácam na spomenutých objektoch sme však nezačali so stavbou pekárne.

Bohoslužby počas Vianočných sviatkov

Pre tých, ktorí nás plánujú navštíviť počas Vianoc, sv. omše sú v takomto čase:

Vigília a Polnočná (24. 12.)	23.00
Narodenie Pána (25. 12.)	11.00
Sviatok Sv. Štefana (26. 12.)	6.30
Sviatok sv. Jána, Evanjelistu (27. 12.)	6.30
Svätých Neviniatok (28. 12.)	6.30
Piaty deň oktávy	
Narodenia Pána (29. 12.)	6.30
Sviatok Sv. Rodiny (30. 12.)	11.00
Siedmy deň oktávy	
Narodenia Pána (31. 12.)	6.30
Po sv. omši celodenná adorácia	
Vešpery a ďakovná pobožnosť	17.00
Slávnosť Panny Márie	
Bohorodičky (1. 1. 2012)	11.00
Zjavenie Pána (6. 1. 2012)	11.00

Pozývame vás na adoráciu v posledný deň roka 2011.

31. 12. 2011, 7.00—17.00 hod.

Istý starec povedal: „Tak ako muchy sa nepribližia k borúcemu hrncu, ale až keď je chladný, aj od mnícha, horúceho ohňom božskej lásky, utekajú diabli, s chladným však si zabrávajú a prenasledujú bo.“

Z našej ponuky

Duchovná obnova pre seniorov

Od **23. 2. 2012**, 19.00
do **25. 2. 2012**, 14.00.
Prihlásiť sa môžete do **31. 1. 2012**.
E-mail: frantisek@benediktini.sk
mobil: **0910 655 737**

Pôstna duchovná obnova o vode a chlebe

Od **22. 3. 2012**, 19.00
do **25. 3. 2012**, 14.00.
Prihlásiť sa môžete do **29. 2. 2012**.
E-mail: frantisek@benediktini.sk
mobil: **0910 655 737**

Posvätné Triduum

bude možné sláviť v kláštore ako **duchovnú obnovu**

Od **4. 4. 2012**, 19.00
do **8. 4. 2012**, 14.00.
Prihlásiť sa môžete **po novom roku**.
E-mail: jozef@benediktini.sk

Pondelňajšie stretnutia nad Svätým písmom

V určené pondelky o 19.00, ktoré vedie **SSDr. Blažej Štrba**, budú pokračovať aj v roku 2012.

Na prahu nového roku sa pýtame:

Ktorý je...

Najkrajší deň? DNEŠNÝ
Najľahšia vec? MÝLIŤ SA
Najväčšia prekážka? STRACH
Najväčší omyl? OPUSTIŤ SA
Prvoradá potreba? KOMUNIKOVAŤ
Čo robí šťastným? SLŮŽIŤ DRUHÝM
Najväčší nedostatok? ZLÁ NÁLADA
Najnebezpečnejšia osoba? KLAMÁR
Najhorší pocit? HNEV
Najlepší liek? OPTIMIZMUS
Najpríjemnejší pocit? POKOJ
Najväčšie uspokojenie? SPLNENÁ ÚLOHA
Najmocnejšia sila? VIERA
Najpotrebnejší ľudia? RODIČIA
Najlepší učiteľia? DETI
Zo všetkého najkrajšia? LÁSKA
Najkrajšie rozptýlenie? PRÁCA

— *Bl. Terézia z Kalkaty*

Estote benedicti, č. 4, 25. 12. 2011.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.
Redakcia: o. František Štrba OSB. Grafická úprava: br. Michal Mária Kukuča OSB.
Nepredajné.

Prisl'ubené dary od Mesiáša

Prorok nám hovoril o čase,
vraj narodí sa Princ pokoja;
a vlk s ovcou, teľa s levom – v jednej chase,
budú znamením št'astia, nie rozbroja!

Izaiáš prorokoval o chvíli,
keď štedrý Darca zo svojho ducha
dá z múdrosti, rozumu, sily,
rady, poznania nám do ucha.
A z bázne Božej, nábožnosti
nám neprestajne vnuká.

To Knieža pokoja – mocný vládca,
už dávno zavítal, no nie silou hlasu,
keď Gabriel, posol Boží, Márii chlapca
narodenie ohlásil – Božiu krásu.

Vtedy začala slávohra nehy,
Boh v človeku, človek Duchom naplnený.
Zakvitli ľudstva suché brehy...
A neha Boha premohla svet zlobou preplnený.

Nech múdrosť prebýva v nás,
By skleslé ruky spevneli;
Aj dar rozumu, vzácnejší nad topás,
By podlomených premenil.

Dar rady, tiež je mesiášsky,
povzbudiť malomysel'ných;
Dar sily – nech nerobia si vrásky;
– Sú dary poznania jeho vyvolených.

Íst' s bážňou k vznešenému Darcovi,
a nábožne žiť pod ochranou Matky,
znamená podať ruku padajúcemu chodcovi,
podeliť sa s tým, čo má statky...
Tak vzdáme slávu Božiemu Synovi,
a na radosť z Vianoc nám bude i život krátky!

— **BŠ**

*Zo srdca Vám všetkým prajeme a modlitbami vyprosujeme,
prisl'ubené dary od Mesiáša!*

mnisi benediktíni